

330
4170.
F. 30

ALEXIPHARMACUM,
NECTAREO; PROPHYLACTICUM.

az az
Vipera Mérgéből, Vipera marás ellen,
elegyített Terjék, vagy-is:

HALÁLELLENVALÓ
PROBÁLT RECIPE.

MELYET,

Egy igen kedves, és szineffég nélkül való jó Baráttya-
nak, e' Világi életének zür-zavaros Tengerén való ál-
tal Evezése, és a' tsendes Rév-partra való ki-ér-
kezése, szomorú és mérges maráshoz hasonló al-
kalmatosságával;

A' külső és belső Bőltseffégnek Patikáiban magokat gyakorlott,
és életeket abba foglalt, 's el-töltött, Tudos Docto-
roknak Irásaiból, Öfzve szedet, elegyitet, Kézfiz-
tet és Ki-is adott

EGY

CANDIDUS CANDOR NEVÜ
KÉP MUTATÁS, ÉS HYPOCRITAI SZINES-
SÉG NÉLKÜL VALÓ.

I G A Z B A R Á T

Mellyet minden szivekben, meg-fzomo-
rodtaknak a' Halálnak Mérges Viperaja
ellen comendáit.

Jakab Apostf. I. 7. 14, 15.

Ki-ki pedig kísértetik az ő kívánságától, el-vonatat-
ván, és hitegettetvén. Azután a' kívánság mikor
fogad, a' bünt szüli: A' bün pedig mikor vég-
hez mégyen a' Halált nemzi.

I. Kór. XV: 7. 56.

A' Halál ösztöne a' bün, a' bünnek ereje pedig
a' Törvény.

Róm. VI: 7. 23.

A' Bünnek 'Soldja a' Halál.

Sirák. VII. 7- 40.

Minden tselekedetedbe emlékezzél-meg Halálodról
és soha nem vétkezel, tehát: meg-fem halfz.

I. Kór. XV. 7. 54, 55.

El-nyelettetett a' Halál. Hol vagyon Halál a' te
gyözedelmed &c.

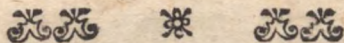

Est Comune mori, Mors nulli parcit honori,
Contra vim mortis non, est medicamen in Hortis.

Parnasus Egyének 's Flora mezejének, zöldségén létálni,
Ponona kertének 's Hybla tetejének, kies helyein járni,
Akárki próbállya, hiddel nem talállya, Halál Orvosságait
Hijában tetteteli el-nem kerülheti mert mérges füláncjait.

Bi estis Medici? Hol vagytok Orvos Doctorok
hol vagytok Pesmás, és minden drága illatok
közt magatokat mulatozván gyönyörködtető Pa-
tikaritok? De inkább hol vagynak ezeknek tzi-
meres Czéh-Mesterei: *Hypocrates, Galenus Machaon és Æsculapius?* Hol
vagy ezeknek *Diplomaticus Præfesse Doctor Apolló? Præscri-
lállyatok*, a' Patikákból do'sisonként el-készitetett Orvosságo-
kat, hozsatsatok, gyűjtsétek egybe Doctori Tanátsotokat Ön-
tsétek egybe mesterségeket átfüllaljátok elméteket; 's vagy
írjatok Halál ellen *recipét*; vagy ez igazságot vallyátok meg:
*Mors est in sanabilis, Contra vim mortis non est medicamen in
hortis.* Hijába keresed a' Hegyek Füveit, Mert el-nem ke-
rüléd az Halál iveit. Azt hallottam, 's azt tartottam; de
talám meg-tsalatkoztam; hogy az Patikák az Halál 'Soldáti-
nak Quártélyitól exempták: Ugy vélekedtem 's értekeztem
hogy a' Doctorok Házainak *Salvus conductus* sok van az Ha-
lál ellen. De imé az Halál Patikába és Doctori Házba Quár-
télyt

télyt tfinált, és magát *Hippocratest*, már régen mérges itálával meg-is ölte, és most Legényét mézes Piluláival megétette sőt ez előttünk fetétes gyászszal bé-vonattatott boltotskában lévő, mostani Szomorú Orátiom, felette igen szomorú, Matériája-is, ennek mérges fegyvere által el-esék; és óh szomoró fátum! meg-probálá 's meg-mutatá hogy: *Contra vim mortis non est medicamen in hortis*. az-az: Récipé vagy flastrom semmit nem használnak, Mikor el-jö Napja a' Sárga Halálnak.

Én jóllehet *Galeus Fia* nem vagyok, Patikájába még tsak inas esztendő't sem szolgáltam, *Hippocratesnek Problemáiban*, tsak egyet-is meg-nem fejtettem, mind azonáltal e' *Doctores Patikás*, de most oh fájdalom! *Halottas* és *Keferves* Háznál, és ennek egy jó emlékezetű és mindenekkel magát kedveltető életű, az *URban* bődölgul el-aludt egyetlen egy Reménységének, a' mig elé pedig nekem igen Kedves és színefségnélkül való Barátomnak, utólsó Tiszteffég tételének alkalmatosságával léjendő, szokása szerint pedig alatt járó, és tsél-tsapi Mesterséggel magát kedveltetni nem tudo beszédemben akarok olyan *ITALra* útát mutatni és a' szüköföket oda el-is juttatni; a' *Haldl* ellen, mellyel valaki-él az örök-ké él, Mely feltett jó tzéломnak, midön Léha elmémnek igen ösztövé'r Okoskodásával, tsapongo Nyelvemnek tántorgo szolászásával akarok hatolni, minden részben 's nemben lévő figyelmetes, de részszerint vastag Gyászban zokogú Szomorú Halgatoimat arra kérem, hogy méltoztassanak tsendes de fel-emelt fülekkel, meg-halgatván engemet; majd a' mit *prescribálni* fogok bátorsággal élni azzal.

Nagy a' fel-tétel, de talám ennek ma senkinél nintsen hitel. Régenten egy jó rendbe szedett Országba az Elöl-járok Parontsolattyából fel-számláltattak a' Vitézek, rendre fel-irattak a' kézi, és más mesterségek, és hogy jól meg-visgáltattak tsalhatatlanul úgy találtattak: Hogy *Dactorok* az Országba többen légyenek, mert akárki-is, midön, találja jó *Barátyát*, vagy elő kapja *sajátyát*: lgy szokott hozzá szöállani: Ha fris egeffégbe vagy jól van, vagy mint van *Kegyelmed?* &c. a' mely Országba tehát e' szép szokás

kás únalomba nem ment, hanem ma-is így látunk tselekedni mindent; ott valósággal *Doctor* igen sok van, de mit mondok; minden ember *Doctor*. A' *Doctor* pedig a' Hévségnek beteg-ágyába fekvő embert ha igen meg-hevítí, és a' *Hid*eg lelőst meg-hevítí mindeniket meg-öli innen már igaz az:

*Pallida mors æquo pulsat pede Pauperum Tabernas,
Regiumque turres, az-az.*

El-mégyen az *Halál* a' *Király* Házához

El-érkezik még-is *Koldus* *Kunyojához*,
Elő véfzi *Mars* notáját, *Kefergeti* Házad táját.

Azt igéri hajdon magának egy *Király*, hogy ő fo ha meg-nem hal 'Sólt. CXVIII: 17. mert az ő része van az élőknek földében 'Sólt. CXLII: 6. ezzel a' *Király*al kell hát járnunk, 's ezt a' földet fel-keresnünk; ugyde ez-is meg-hólt *Tsel. II: 29.* Mikor hajdon *Kóma* fel-ferdült virágzó állapotra nevedett volna, és megszűnően sokakat maga ditsősége szemlélésére hozott volna, el-mégyen a' többek-között a' *Pyrrus* *Király* *Orátora*-is *Cyneás*, meg-szemléli a' *Város*nak falait tzi frán egymás sorjában épült *Házainak* ablakait, meg-nézi a' *Bástyákat*, láttya a' sok tündöklő, és tífikorgó vitorlákat, egy szóval meg-kerüli a' nagy *Roppant* *Város*t, és épületei között, nem talál hijánost. Ki midőn oíztán a' *Capitoliumba*-is fel-ment volna; kérdi a' *Romai* *Tanáts* mint tettezenék néki az új *Város*? azt feleli: a' *Város* szépségének szemlélésére oda fáradt *Cyneás*: A' *Város* olyan mint az *Istennek* *Temploma*, a' *Tanáts* olyan mint az *Istennek* de egy igen nagy kár vagyon benne: Neheztelik a' *Római* göggel, és tarka pompával fényes *Fő-Emberek*, hogy egy *Görög*-is olyan *Városba* hibát talál, kérdik mi lehet az? Ez ugy mond: *Hogy a' szépen fel-épült Rómába-is tsak ugy meg-halnak az emberek mint a' puszta Szobába.* Ide hát ne fáradjunk hirre mert itt-is meg-halunk; itt-is tsak olyan éles a' *Halál* *Kaszája* mint máfutt, itt-is ládd-é meg-kiáltya a' *Strája*: *Veteres Migrate Quirites* Félre az útból.

Solinus; e' *Világ* tsudáiról irt könyvében két egy-mástól

mástól meg-külömböző forrásokról emlékezik, az egyikből a' ki ifzik nagy hahotával katzagva meg-hal, a' másiktól ha ifzik a' nevetés meg-szünik, és a' Halál veszedelmétől meg-menekedik, jertek hát e' forráshoz de nem tudom hol van. A' *Geographusok*, a' föld kerektségét elő adó Táblákon, vagy annak minden Tartományt különösen mutogató *Mappákon*, a' többek között emlíenek olyan Hellységet, mellyekbe az emberek meg-nem halnak, de ez talán csak; *Scribitur, sed non creditur*:

Hitelt ez írásnak nem mindenek adnak,
Mert mind porrá léfznek, hijába szaladnak.

A' *Pándorok*, és *Epeúfok* felől írják, hogy két száz Efstendeig élnek: hasonló képpen *Ilándiába* melly az útolsó *Thule* a' Poétéknál. *Strabo*-is ír olly Tartományt mellybe, az emberek ezer efstendeig élnek, de ugyantsak azok-is meg-halnak. Én-is láttam az ISTENnek *Lais*trómba ollyan Embereket a' kik nyóltz 's kilentz száz efstendeig éltek, De csak ugyan azok-is az emberek közt, az után nem találtattak tehát azok-is meg-hóltak, a' minék pedig meg-kell lenni vagy a' mit éppen, el-nem lehet kerülni, mi látat attól félni 's keserülni? Még egy kertett tudok, mellyben van ollyan Fa, hogy ha a' ki annak gyümöltésében éfzik soha meg-nem hal: Oda mennyünk hát. De abból a' Kertből ki-ülték Atyáinkat, és hogy se maga se maradéka vízfza né mennyen:

Fegyverrel örzik az Élet-Fája Útyát,
'S Nem botsátják oda veszettségnek rútyát.

Tsak meg-marad hát még ez az Igasság:
Contravim mortis non est Medicamen in bortis.

Halál ellen nem kap senki orvofságot,
Ha egyben kerül-is hetven-hét Országot.

Tsak le-mondok hát fel-tételemről, meg-hivom igérete-mert. De bizony nem hívom, Tudom mit tseleklzem. A' ki valamely nyavallyát akar oryosolni, szükség hogy a' nyavallyájának eredetét terjedését, kezdetét 's ki-meneteletét jól tudja

tudja. Halál ellen akarok Orvosságot mutatni, 's azért elsöben szölkök a' halálnak *Genealogiájáról*, *eredetéről* *születéséről* *Nevekedéséről* 's *Birodalmáról* *Haláláról*. Ezt pedig nem valami el-kopott irásoknak, meg-rongyollott föltos Leveleknek, Pokhálós, és igen avas Káptalanoknak türedékeiböl rázogatom-ki; hanem a' Mennyei Udvar Secretáriusának, tsalhatatlan irásokból nyomozom-fel, 's nem hagyom-el. A' mely *Productionale* nagy forumon midön még enck elötte való szép Idövel 's esztendővel, a' Halál nemességéről Producált volna, a' Maga *Genealogiáját* jól fel-vitte, 's születését-is még ama Paraditsomi jó idöknek elötte valónak lenni, meg-mutatni akarta, 's a' homályból jól ki-is vakarta; Most azért ugyan azon *Relatoriákon* kezdvén, Halál Uramnak Nevekedését, Országlását és Halálát tagadhatatlanul tulajdonítani el-nem múlatom ha meg-mondhatom. Ha azért meg-mutatom hogy az Halál mint holt-meg, vagy ma-is miképpen lehet a' Halált meg-ölni; tehát elégséges Orvosságot mutattam az Halál ellen.

En contra mortis rabiem medicamina docta

Lád az Halált, ellenne ált már a' böltés okofság,
Nyereséggel, mesterséggel de mind mulandóság.

A' Halált ISTEN nem teremtette *Böltés*. I. 13. másutt kell hát eredetit keresnünk, Az Halál Ördögtöl, és embertöl születtetett. *Vab generatio nem monstrosam!*

Minotaurusnál irtoztatobb fajzat, Kit Halálnak hívnak az a' rusnya magzat. Származott tehát az ördögnek irégységéböl, *Böltés*. II: 24. az embernek engedetlenségéböl, *Róm*. V: 19. így születtetett, az Halál, ki mindeekkel szembe szál.

Az Atyai ágról a' *Truncus* ö maga az ördög 'Sid. II. 14. innen mondatik első és fő gyilkosnak, *Ján*. VIII: 44. Ennek édes Leánya a' *Kevéllység*, ettöl született a' *Rebello*, az ISTEN ellen való támadás, melly miatt az Ördög az Égböl le-hányatott. *Jel*. XII: 9. a' földön szülte az *Irgyléget*, az *Irigység* az *Halált*.

Az

Az Anyai ágról a' *Truncus*, a' Kivánság, e' szülte a' Bünt a' Bün Nemzette az *Halált*, *Jakub. I. 14, 15.* ez az égtelen *Halálnak* gyalázatos Genealógiája, rút Familiája, 's egész Háza tája. Születésének helyével ditsekedhetik az *Halál*. A' Bün pedig mely édes Anyja az *Halálnak* mondatik engedetlenségnek *Rom. V.* Az Atyai ágról az engedetlenség vólt leg-elsőbben, az Egekben, mely miatt onnan le-is hűlött ugyan supogott. *Jel. XII.* Az Anyai ágról az első engedetlenség vólt a' *Paraditsomba*, és ott az *ISTENT*ől a' maga ditsőségének mutogatására építetett *Édemi* szép kies helyben, 's *Paraditsomi* virágos *Kertbe* Születtetett az *Halál*.

No *Genealogiáddal* ditsekedő világ, hányad most eredetedett! kérkedhetel születésseddel, Az ördög szép fényes Angyal vólt, az Embert *ISTEN* maga képerre Teremtette, maga szentséges újjaival formáltal *i. Mof. II.* ezektől származott a' *Halál* még pedig *Paraditsomba*, Te pedig ott se jártál, de ugyantsak halál az *Halál* ha olly fel-viheti-is *Genealogiáját*. Egykor egy maga marka pökő, és Inába felette bizó Király, *Familiáját* a' következendő világ előtt emlékezetbe kívánván hagyni *Genealogiáját*, fel-akarta vitetni éppen a' *Nóé Bárkájáig* mellyre nézve egybe gyűjtet, 's feles számmal elé vitet, *Országából* fok féle *Tudos* *Historikusokat*, *Cronologusokat*, hozzá akar fogatni már a' fel-tett munkához mellyet midön meg-hallott vólna egy *Trefás Comédiát* játszó a' kit *Udvarába* maga mulatságára tart vala, az *Urának* ezt mondotta: Ne tseleked e' halhatatlan bolondságot, mert ha így mántúl nem Uram hanem *Átyámfia* lészesz, mert *Én-is* ott vóltam ama nagy *Ládába*, Mellyet *Nóé Apám* faraga magába, Mindent helyheztetvén tágas oldalába, segitettem-is én rakni a' falába.

Halhatatlanítani akarja minden embert, sz. h! a' Maga hamar el-muló világi *Pompáját*, 's elő ál ama *Comédiát* *Sárga* *Kafzával* fáradhatatlanul *Produkálni* szokott kartsú legény, a' *Halál* és a' magát hanyó vető embernek *Atyafia* lézsen és három *fingeri* hozzfzúságú és még annál keskenyebb *ládába* szoritya az első ellen bé-boritya 's e' világból akár télbe 's akár délbe ki-is útastya.

Lásfuk

Lássuk-meg már mi nevet vett ez a' Fajzat?

A' Görögök hívják ezt *Teleüte* az ember idejének vége van, vagy pedig *Katalüsis* melly meg-oloztatást tészen. A' Deákok pedig hívják *Mors a' morsu*, harapás, harapás mind azért hogy harapott az ember a' tiltott gyümölcsbe és született az *Halál* mindazért hogy harapja a' Halál az embert,

Egy szóval az *Halál* idődet el-oloztya.

Elte virágától az embert meg-oloztya,

Vezet a' maga Sántzához, 's meg-köt Kóporsó Lántzához

Neme felől nem lehet szollanom, mert ez Férjfiat; és Ifjat, a' Királyonét, 's Tsálfárnét, Spanyol, Olofz, Magyarét, Napkeleti, Sulimányt; 's min en Vitéz-Kapitányt, Tzifra fejes *Bobitüt* 's akármmilyen vén Szipát; Öreg-Azfzfonyt 's Szólgálót 's Kényin járó szép Rárót. Egyaránt a' Kaszást-is el-hordja a' Kapást-is; nem néz Koronásra-is, sem akárki másra-is.

Ezeket Könyvében egy aránt bé-irja,

'S Olztán míg a' Világ lesz örökké birja.

Formája, és ábrázatya Sz. H! a' *Halálnak* igen dísztelen talám nem-is lesz modi ha elé kezdeném beszégetni, mert fokban meg-fognátók nevetni Ennek a' kartsú. suhántzár de labára nézve majd, tsak nem ízártsa szár Légénynek. *Szeme nintsen*, azért is nem személy válogató, mind egy néki a' díszes 's a' dísztelen, Köntösös 's Mezitelen, az öreg 's az éretlen. Fül nélkül való innen a' Prokátorok mestereséges fogását, az aggott öregeknek zúgolódását, egy szóval fenkinek akárminémü mondását, meg-nem halgatya. *Orra fints* a' Patikák jó-szagos orvosságát nem hijába hogy nem érzi: *Mezitelen*, senki Kintsén Aranyán 's drága gyöngyből rakott bilintsén semmit nem kap. Keze tsak egy van, a' sem érkezik ajándék vételre, Mert Kaszáját, vagy dárdáját vagy hegyes szablyáját fel-mutattya 's azon tartya e' Sárگا irását:

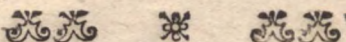
Nulli parco; Valahová tsak ér fegyveremnek éli,

Meg-botsáfsón mertma nem kedvezek néki.

Szinében pedig ez a' *Gavallér* sárگا mert az Atyai Agról az irigységtől származott, melly termélfzeti sárگا dinye

B

izini.

szinü, Egy szóvál egész teste állása, csak Io 's tsont, 's foga tsikorgása:

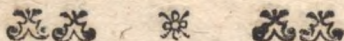
Monstrum horrendum, Ingens o cui lumen ad emptum
O Rut, 's természetnek tsuda maradványa,
Irtóztató vakfi, Ördög hagyománya.

Saturnusról irásba maradt az, hogy ő a' maga tulajdon gyermekeit meg ette volna, de ez a' tsuda állat az ő szüléit az embereket éfzi meg, De jaj mit felejték-el; ennek az állatnak magoságát, és erejét meg-mondani szinte el-felejtém, ez olyan magos hogy ha akárki-is araszokra tsináltattya-is tsizmájának farkát és a' maga Fejét vitorlázza-fel magosfan úgy-hogy lajtorján kelleffék, némely' már nemzetünkben-is málnnan bé-tsufzni kezdett szokások vagy módok, 's ponpázások szerint, feje filegoriáját, fel-bibelödni, még-is a' kardjával, 's éles kaszájával le-rántya a' porba, 's hivatalt ad a' Torba; De olyan Erős-is, hogy Hektorral szembenfzálni, Sámsonnal-is meg-probálni, még-is meg-nem győzettetni, hánszor nem méréfzlett már?

Jút eszembe hogy láttam az ISTENnek sz. Könyvébe, Hogy egy Nabugodonozor nevü nagy Ur látott vólt egy Üri személyt álmába, a' mely ugyan kiválva nagy magos vólt, a' feje pofáftól finum arany vólt, a' Lába szára vas, de a' hús helyet fárral vólt, a' mellye 's oldalai, egyéb teste 's lábai, 's a' két pupos vállalai, Ezüft Réz és Zamantzós 's maga ugyan jó tántzos, Láttá azonban azt-is az a' Király hogy egy kö-sziklából kéznélkül, ki-fzakadott egy kis követske és úgy meg-tsapta azt a' nagy Oriáft, hogy a' lába mindgyárt alája szakadott, de mit mondok alólla ki-fzakadott és maga-is úgy oda lett, hogy még helyét sem találhatták, az a' kis kö pedig olyan nagy Hegygyé lett hogy az égézföldet bé-töltötte. *Dán. II.*

Héj ha szabad vólna, ezzel a' sz. hasonlatossággal a' Halálnak dolgába vagy keze alá nézmem; Illyen nagy magos személy az ember, mivelhoy fár a' lába, mert földből vétettetett, Kis-kö a' Halál Le-üti a' fár lábáról. Föld az ember, *Pulvis es in pulverum reverteris* Mós. III. *Porvagy és ezennel ismét porrá lenned* Ke lletik, 's a' földnek gyomrába bémenned. A' Halál minden embert porba kapál *Róm. V.*

Egy

Egy bölts de nem a' fiket izölts ugy okoskodott az emberekről hogy azok semmik vólnának ezt mondván:

*Pulvis & umbra fumus pulvis nihil est nisi fumus,
Si nihil est fumus; nos nihil ergo fumus.*

Az ember, füst 's pára nem tarthat sokára

Ha nézünk sorsára 's enyészö vóltára.

Romlik a' test vára, *lybitina* mit maga vára,

Hogy idegét emelé méllyen a' szíve felé.

Kitsin országa vólt elsöbben az Halálnak, akkor nem ölte mindjárt-meg az embert, had szaparodjék és hadd terjedjen birodalma: Innen elsöbben nem kaszált olly' szaporán mint ma, Hanem akkor tsak d'sidázott, de abban sem vólt oly tudós mint ama jó intőjének fiát tzélül tévö, (ki-vólt nem mondhatom meg, mert kigyelmed félek ha elébb vizsi:) a' ki szívénel szegényt által-is lövé.

Nem-is vólt oly magát gyakorlott a' nyilazásba mint *Jonathán*. 1. *Sam.* I 22. vagy mint ama jó parittyások. *Bir.* XX. 16. hanem sokáig lövöldözött az ember után. Ádámhoz 930. esztendeig Sethez 912-két esztendeig Járedhez 962. esztendeig Nőéhez, 950. esztendeig, Mathusálemhez 969. esztendeig lövöldözte mérges nyilát. A' Bölts ISTEN, az ember életének külömbb-külombb szakaszokat határozott vólt. Nőé idejében 120. esztendőket *1Mof.* VI: 3. Móses idejébe hetvent vagy nyóltvant *Sólt.* XC. 10. ma annál-is kevesebb. De elsöben ezer Esztendőket. *Ésaiás* XXXVII: 1, 12 13. De ha az ember ezer esztendőre ki-kaphatott vólna, a' Halálnak, azután rajta hatalma semmi nem lett vólna, innen az Halál is, mikor a' régi Atyák, az ezer esztendőre szinte ki-kaptak vólna, el-lötte. Szaparodván az ember megnöött az Halál Országa-is és Uralkodott Adámtól fogva, Mófesig *Róm.* 5. Nem hóltak-é hát meg az emberek Móses után? F. Meg. Hogyvan hát hogy az Halál tsak Mófesig uralkodott? Mert addig Tyrámice országlott, törvénytelenül, mert az Halál a' bünnek 'söldája. *Róm.* 6. a' Törvénytélkül pedig a' bün hólt, az az erőtelen Róm. 7. A' Törvény által pedig meg-elevenedett, és így Mófesig meg-ölte azokat-is a' kik nem vétkeztek az Ádám, vétkének hasonlatossága szerint *Róm.* V. De azután Törvény szerint Uralkodott, mert a' Halál

öszöne a' bün, a' bünnek ereje pedig a' Törvény *I. Kór XV. 16.*
és így Móses után Törvényszerint ölte-meg az embert: az-az,
egész jussa szerint uralkodott.

Szélesen ki-terjedvén Országá az Halálnak, nem
győzte gyalog bé-fzáguldani országát, Jólágát 's egész Tar-
tonányát, Lóra kap 's mint-hogy Sárga Legény Sárga Ló-
van jár 's kél, egyedül elégséges nem lévén Segítséget-is ke-
refett, Adjutántya a' Pokol *Jel. VI. 8.*

Pegasus szárnyas Lón az Halál érkezik

Minden pompa közü hamar bé-férkezik,

Jö az Adjutántya, majd a' gyéként el-is rántya.

Már a' tanult vitéz fokféle ostromot téfzen néha mezőn
Táborba szál, 's ott fokakat földre kszál, de midön látya
hogy nem győzi egy tsorba kszával, elő véfzi kapáját 's
kisebb nagyobb *ármáját*, közfőrüli Szablyáját, 's el-készíti
'Sidáját 's Mérges nyilával ha egyszer meg-löheti Akár melly
erős vólt a' porban teheti, Azután nem foká el-temettetheti.
'S mikor már enyire mégyen ez a' Gonosz vitéz, tüzet
vét, 's villámálok inditt; dörgéseket támaszt, süri zá-
porokat önt mellyekből vér folyamok árradnak, és gazdagon
áldozik, hogy haloványságát meg-hizlalhassa: Xerxes, hajdon és
Dárius, fok száz ezerekből álló Táborát, meg-fzemlélvén,
az Halálnak gazdag prédát igére kevés időre. Más dífzte-
len modot-is tart ez a' Tyranus a' processusba mellyeknek
tzimerei: *Cruces, Rote, Patibula, funes. &c.*

Az Halál fokakat fel-tud akasztatni,

'S szoroffan vasfzeggel fára ragasztatni.

Kérékre 's Keresztre kötélen fel-téfzi,

Sokaknak testeket, vagy maga meg-éfzi.

De jó mesterséget tud a' vár szállításba, és meg-vételébe-
is, mert nem a' vár kapun, vagy ódalan való likon buyik-
bé, hanem mint-hogy a' Leg-régibb várnál-is Idősebb, még
mikor építik akkor a' közepibe száll had kerekítse-bé a' vár;
Érős vár az ember *Jérem. I.* de nem kívül vija ezt a' várat
hanem belől mert mihelyt születik az ember mindjárt *Prigid-*
umát belé szálitya, de mit mondok még mikor fogantatik az

ember

ember véle fogantatik. *Mert bünbe fogantatik az ő Anyja mébébe. Sölt. LI. a' bünnek 'söldja pedig a' Halál Rom. 6. 23.* Tehát még mikor fogontatik az ember, akkor Halállal bajlodik kinlodik: Mert valamenyi tsontya, teteme, ize és ere van az embernek, mind annyi *quartéllyá* az a' Halál Dragonnyinak. Sokáig ezzel a' *Quartély* Mefterrel nem bibe-löddhetem, rendről rendre a' test várába az utza kapitányokat ezeknek nevezetekkel nem kívánom ingerleni; Tudom azt, hogy elől küldi a' Nyavallyák Dandárit, 's ofstromollya testünknek falait, 's hol kapuját, 's hol bástyáját le is rontya, 's mikor közél, a' vár meg-vétel maga-is el-érkezik 's addig 's addig, hogy bé-is férkezik. 2. *Sám. XII: 27.* Néha tsak egyedül alattomba jár, mint a' lopó, jelt nem adat dob, 's sipokkal, trombita harfogásokkal, 's nem téfzen ostromat a' fájdalmak Kompániájával, hanem tsak maga orozva meg-öli az embert még aluvó Ágyába föbe meg-suvafztya vagy pedig meg-nyúvalztya. 2. *Sám, IV: 6.*

Az Udvari modihoz 's a' világi *Reverentiához* keveset ért, ha szintén leg-jobban mulat-is az ember bé-mégyen *Job. I: 19.* főt éjtszaka-is bé-zörget *Luk. XII: 20.* De még a' Királyok Udvarába-is, nem nézi hogy Lakadalom van, *Audentia* nélkül bé-botlik, és ha szavára nem halgatnak, meg-irja mit akar *Dán. V. 25.* Ennek hijába mondod; *Non vocat* Mászszor jöjj, mert e' rá se halgat; Az öregekkel szembe hartzol, mert ök már a' Halál Záfzlóját fejr hajokat, *Fejeken* viselik, le-sütött fövel Édes Anyyokat a' földet néz-degelik, mert abból vétetett vólt testek mellyet ök viseltek, azért tán szüntelen nézik; hogy halálokat nem meszfeze érzik. De az Ifjakat, hátmegül ostormolya: Mert ök fel-emelt fövel, meszfeze néznek, sókat reménylenek, halálokról pedig meg-sem emlékeznek, azonban pedig:

Haldlnak Kafzája, le-vágja 's ortzája el-hervad a' fzebnek-is Oda van mozgása, 's ferény fordúlása mindjárt az erősnek-is.

Erös bajnok *Herculest*, a' nagy Okos *Sophoclest*, Nagy Sándort, és *Ajaxot*, akár millyen *Tenaxt*, *Pompéjust* és *Epeusmár*, mind a' földhöz verte 's a' porba bé-keverte.

De

De még ezek felett a' *Metamorphosist* és a' *Proteusi* mesterséget igen jól tudja nyilván, és a' maga formájába ritkán jár, mint-hogy irtoztató-is, azért miuket tápláló, és életető állatokba rejti magát 's bé adja méz alatt mérges *Piluláját*, *Mors in olla*, Pohárunkba elegyíti halálos italát, Egy ször szálal 's egy Kalázfízal hányakot ölt-meg már, egy szőlő maggal meg-fojthat, fel-öltöztet 's el-nyújtogat. Kövel fával agyon-vér mindent valakit el-ér, a' kik pedig ezek töl-is meg-örizkedvén életbe maradnak, az Ég és föld között az ár-víz elől üstököknél fogva fel-függefzti z. *Sám. XVIII: 9.* vagy pedig elevenen a' földel el-nyeletvén meg-emészti 's a' t. *Mille modis morimur &c.*

Sok ezer fatumok halálos órája,
Éltét az embernek követi próbája,
Sok féle út vagyon a' mellyen ki talpal,
Némellyt jó ízerentse, 's máft el-vilzen a' bal.

A' Philosophiába nem igen gyakorlotta magát, de még-is *Marot*, *Násot*, *Piátot*, *Catot*, *Aristotelest*, és *Temistoclest* mind meg-dúlta, és *Sálamon* hires Oskoláját feljül múlta, ama kényesen szólló *Demostheneseket* 's *Carenaneseket* és tizfra beszédü *Cicerokat* nyelveknél fogva meg-fogta: *Homérusnak* *Liviusnak* pennájokat meg-álitotta.

Est commune mori, Mors nulli parcit honori.
Álhatatos mondás: a' *Halál* meg-fosztya
Éltétől az embert, 's ha most el szalasztya
Irusnak Crésusnak majd egy aránt osztya,
Mafzlagját, 's élteket foká nem halasztya.

Berzeg jól tudja ama hármas régülának, mindenikét, de kivált az egyikét: *Audi, vide, tace*, Ne láts, 's ne hallj vagy másként folyly igazat, ki-esik a' fogad; mert néki a' leg-hoszfzabb per *oratioja*-is tsak ez: MENE THE-CEL PHARES; de ezt a' rövid summát a' világnak minden böltsei meg-nem tudták magyarázni, ámbár nagy ígéretek 's Királlyi ajándékokat tettenek-is-ki. *Dán. V. Az Áritbméticában* a' számlálást MENE, de kivált a' *Divisior PHARES*

RES jól tudja, mert életétől az embert meg-fosztja idejét két részre el-osztva *Préd. XII: 7. Térjen visszafra a' Por a' Földbe, a' mellyből vétetett volt, a' Lélek pedig az ISTENhez a' ki azt adta volt: Azután pedig mikor már ennyire ment a' Bonumokat Divisorok által, mint Divisorum Praefectus el-osztattya, ezt mondván: Ez enyim 's e' tiéd légyen, Se-pone, hasznát vészed. A' Geometriában nem Tyró, mert a' kik olly üveget nagy árron-is szereznek a' mely a' valóság-nál jó darabbal nagyobát mutatson, és azt meg-fordítva, módi felett magok felé tartják és innen más jobbakhoz ké-pest magokat olly nagyoknak állítják, hogy nem hogy kön-töfökben és természeti bőrökben, de még Országokban, Vá-rofokban Impériumokban-is nagyságokat el féni nem hihetik, meg-mútattya azoknak igaz mekkoraságokat, 's le-kaszálja nagyságokat.*

Mors sola fatetur; quantula sint hominum Corpuscula.

Meg-mondja az Halál vastag 's magofságát;
Testednek el-hihed, enyi tudóságát.

Filep Király azt mondja Sándornak: *Fiam! keresz magadnak más Országot, mert Macédoniában ketten el-nem fé-rünk. De el-esék Filep egy fővényes helyben, 's fel-kelvén látja teste nyomát a' fővénybe 's azt mondgya, most látom hogy mekkora helyt férek-el. Sándor azt írja Dáriusnak hogy Afiában ketten meg-nem férnek, de az Halál mindeniknek meg-mútatta, hogy három fingni helynél egy Királynak se kell több igen nagygyal.*

Ez a' *Logicák Canonját-is jól tudja 's meg-is meri mon-dani akár kinek. Nec plus, nec minus, debet esse, in conclusi-one, quam fuit in præmissis* az Ember élete *præmissa, a' Halál concludál, közönséges mondás ez: Qui bene vixit, bene mo-ritur, qualis vita mors est ita:*

Ha jól éltél e' világban, könnyü menni Meny-Országban,
Mert a' ki hogy futott' élte pályájában,
Ugy nyert osztán pálmát végre halálában.

De más *Canont-is emleget, midön így szól: Con-clusio sequitur partem debiliorem, ha pedig elménkre vészük a'*
Homot

Homot, ennek a' debilior pars a' Corpus,
A' Halál nem szurkod az ember Lelkéhez.
De mérges kofztzperdel arányoz szívéhez

Túd e' valamit ez *Ethicalolis* mert; *Ama Tekintet-*
ből itélő személy válogatást nem gyakorollya, 's mint bogy vak,
bárfonyt, 's vászont, tsuklyát gubát, mankot, 's kankot,
köppenyeget, szönyeget, kisebb 's nagyobb, öreget a'
Királyt Koronával, a' dust tarka pompával 's koldust sze-
gény sorsával, Takátsokat nyüftöftöl, Réz-Gyártokat üftös-
től szakátsot, kovátsot egy aránt betsülli.

Ur, gur, Nemes nem nemes, kor, por, nép,
kép, szép, rút, Ifjú Vén, dus, koldus, tákos, mákos
vig, vég, Gál, Pál, író, fíró, Biró, kép író, Huchmán,
Cimerman, hideg, meleg, tudos, tudatlan, Palota, Kal-
jiba előtte tsak egy forma.

Omnes eodem metimur, omnium versatur Urna.

*Mox veniunt nigri, Bustum Lybitinaque signis,
Serius, aut citius metam properamus ad unam.*

El-vízi az Halál *Saturnust* magával.

Nem mentheti magát, hofzú szakallával.

Bachus-is el-talpal mustós palástyával,

Kiket követ *Ceres* éles forlójával.

Orpheus Syreni tsalárd nótájával,

Meg-nem menekedik hangitsás lantjával.

Tyirus hijába páfztori botyával,

Hajtya Júhait, mert nem marad nyájával.

Nagy Sándort, *Butzéfal* szép Paripájával,

Dáriust nagy számú *Armádiájával*.

Xerxest egész, Vitéz *Kompániájával*,

El-hordta meg-gyözvén, mérges szablyájával.

Europét Hattyú szinü Bikájával,

El-vitte frantziás hofzszú Izoknyájával.

Kléópátrát Ro'sa szinü ortzájával,

Diánnát Vadálzi bágáfiájával,

El vitte már Plátot ízép oskolájával,

Márot, *Nágot*, *Cátot* minden munkájával;

Cice-

Cicerot fül mászó kényes szóllásával.
 'S Így jár akár ki-is nagy tudományával.
 Oda van *Apelles* szép lineájával,
 Hires *Archimédes* nagy problémájával,
Ædipus 's *Æsopus* mesés tréfájával,
 Oda lett (tsak hire van) *Fabulájával*.
 Miden ember végre tsak így jár magával,
 Bár tsendefen élyen szép háza tájával,
 'S Múlaffon Társával fok 's jó Barátyával
 Le vágja az Halál öt-is kalfájával.

De még a' Törvényt-is tudja, 's azért az *æqualitást* meg-is tartya az egyenlőséget ö igen szereti, azért azt magáról le-sem vetkezheti, míg élünk értékkel szépséggel erővel nyerővel, méltósággal nagysággal, és egyéb urasággal &c. Külömbözüünk egy mástól, de holtunk után a' kapásnak 's Koronásnak tsontya között nints külömbség. *Születésünk előtt mert mind egyek voltunk, 's Halál arra vezet, a' mik hát még voltunk.* *Omnia mors æquat* nem jobb hát a' Szölts a' Vargánál. *Diogenes*, sem szegényebb *Crésus*nál, Olyan kézfülettel jár mindenüt a' Halál, hogy az *Exsecutorokat* magától nem mészsze hagyja, Szolga-Birót 's más irót, Kantzalistát, 's egy nagy Listát ezekkel még vakaristát-is hordoz és így bátran akár hová bé-mehet, *exsecutiokat*-is tehet. A' *Menyei Continua Suprema* Királyi Táblán írott és feketén meg-is petsétlet, *Deliberátumát* Tarfallyából elő rántya, melynek, ez a' Rövid de igen fontos titulluffa: *Memento mori.* a' *Deliberatum* summája pedig ez: *Statutum est omnibus hominibus semel mori.* 'Sid. IX: 27. itt hát *exceptio*, *inhibitio*, *apellatio*, *Novizálás*, 's nints semmi ki-fogás. *Statutum est, decretumból* ment-ki:

Egykor egy maga öregsége, és ezzel együtt járó föld-felé le-hajlott görbesége alkalmatosságával el-mégyen egy fázékon Idős ember, hogy valahol forgátsot szedegessen, 's azal tüzet ebresztgeffen, hogy osztán meg-fütözhesfen, minekutánna forgátsát jó nehéz tsmoval hátára fel-málhálta vólna, el-fáradván le-tsapja a' földre ezt mondván:

C

Halál

Halál hogy nem jösz már látogatásomra ;
Jöjj el illy' kéferves Ohajtozásomra.

Mely békételenséget mutató sohajtási, és zokogási,
még midön ízájába vólnának, a' meg-gösörödett apónak,

Az *Halál* elő ál éles Kafzájával,
Miért hívtál? kérdi 's hívja-is magával.

Ekkor a' meg-félemlert öreg azt mondja néki, kér-
lek várakozzá, bártak a' mig Házamhoz mégyek 's testa-
mentumokat téfzek és az után útra valót készitek, 's el-men-
ni kész léfzek, ekkoron elé kapja *Compulsoriumát*

És meg-nem halgattya az öregnek meg-dobbant allegatióját
Hanem ezt kiáltya néki haragofan: *debet fieri:*

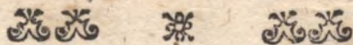
Mert hanem, *per non Comparitionis mulctam* vagy *per*
non venit meg-nyeretettel. 's t.

Meg-kei lenni mostan velem el-kei jöned
Mert nem lehet többé idödett töltened.

De mind ezek felett, a' mit éppen jó hogy el-nem
felejtetem, felette igen *expertus Geographus-is* és némely Ter-
mészert vizsgáló Böltséket, mintha éppen e' nagy roppant Vi-
lágnak legfelsőbb tetejére fel hágot vólna, majd hogy tsak
nem tellyes esküvéfivel bizonyitya hogy e' Világnak kerek
gollyóbis formája vagon, és ez két egy máftól természet
izerint meg külömböztetett dolgokból álván t. i. Lélekből és
testből, mellyek olly' vízfsza vonáfsal, és egy más elien
ízegezett homlokokkal, ellenkeznek egy máftal, hogy könyebb
az Éget a' földel, meg-egyeztetni, a' tüzet a' vízzel, a'
feketét, a' fejrrel, a' görbét az egyenessel, hogyfen vagy
a' Lelket Testé, vagy a' Testet Lélekké által álatoztatni.

Fel-találya ö ezt az emberben ezt mondván a' Gö-
rög böltsékekkel, hogy az Ember *Mkrokosmos* egész kitlin vi-
lág, mert ha az ember kezeit és lábait ki-terjeszti és az ö
köldökire egy tzirkalmat vetnek, a' tzirkalomnak mozgó tal-
pa az ember fejének tetején, a' kezein lévő közép újainak
hegyén, és lába hüvelykeinek körmén mégyen által, és így

az

341

az emberből egy kerek forma, Deakúl jobban ki lehet mondani; egy *Perfectus circulus* léfzen a' mely két egy mástól természettel meg-külömböztetett részekből. u. m. Lélekből és testből áll. De söt még e' felett azt-is mondja hogy valami e' világba vagon, fák, füvek, és virágok dörgés 's effő hullások, felhők és vilámások, Hóld, tsillag tzifrázások, 's egyéb e' féle, málok fel-tatáltatnak az emberbe-is. De mit hafznál véle az ember Sz. H! ha ö e' nagy látható világnak szép remek, rövid summája-is, és ha ez egész nagy alkotvány minden részeire ki terjeszkedném, és azt az emberre magára szabogatnám 's alkalmaztatnám-is, (mely mint-hogy mostani tzelunkra nem illik szántfzándékkal el-is halgatyuk:) Ha az embernek természet szerint való ellensége az *Hald*, ö reája mérges indulatyát köszörülván, mind addig intselkedett, mint valami tsalárd és rava sz *Archimedes* míg talált magának egy *punctumat* a' kis világon kívül melly a' bűnnek fertelmes *punctuma*, a' melyre lábaival ráálván, minekutánna, annak fáros feredőjébe lábait eléggé bé keverte volna, nemtsak bé motskolta a' kis világot, hanem helyéből ki-is rugta melyet meg-látván e' világnak nagy Alkotója erre fokadott ki I. *Mof VI: Penituit me creasse hominem*; Bánom hogy a' kis világot teremtettem.

Azt mondja: a' mindeneket buvár modjára fenekestől fel-forgatni kíváno szorgalmatos elmélség, vagy elmés szorgalmatofság; hogy minekutánna, e' világnak nagy Ats-Mestere az ISTEN e' nagy roppant világot az ö éfzaki és déli farkára fel-függefztvén, látta volna ennek tsudára méltó, és egy néhány e' erui ezeret-is, jóval fellyül haladó nagyságát, ezt akarta, kiffebb formába-is szoritani és ugy teremtetta a' kis-világot az embert, Igy bánik a' tanult kép író is a' nagy testü és hegy módjára fel-nőtt képet egy fél potrányi helyre lerajzolya, és a' lokat próbált bölts mesterség, *Homerusnak Iliás* nevezetü nagy könyvét, egy dió hajba bé-szoritya, és *Mirmecideffel* egy derék bat ökrü szekeret, olly kitsin formába kitsinál; hogy azt egy közönséges Légy-is szárnyaival be-fedezze, és az első ellen bétakarván meg-örizze.

És minekutánna, már látta volna az ISTEN az embert, hogy a' szem-látomást az Eg felé fel emelt fövel nevednék, azt mondják a' *Tálmudisták* hogy szent kezeivel, fejének magos tetejét meg-nyomította, ezt mondván: *Ne ultra limites*, elég nagy vagy már. Mellyet midön, a' minden Mesterségek majma az Halál, meg-akarná próbálni, le-tsapta a' kis világot, a' lábáról hogy annál könnyebben bánhafsék véle, s' hát a' szegény kis-világ, hofszú formát mutat, s' mint érzékenység nélküil való állat kezeit ki-nem terjesztheti hogy a' köldökére tejendő, Cirkalomnak mozgo talpa ujjain és fején menyen által, hogy kereksége ki-tetsék; meg-haragudván a' Halál két részre köllös közepet el-szakasztotta, egy részét az ISTENnek által adta, más részét pedig porrá tette, és mint máfok a' *Homerus* könyvét dió hajba, ö-is azt koporsóba szoritotta, és az első ellen bé-is borította.

Ez rövideden Sz. H! az *Halálnak Genelogidja*, *születése*, *nevedése*, és *Országglása*, már látsuk-meg mi formán és mikor holt-meg.

Meg vólt jövendölve, hogy az Halálnak meg-kell halni, *Hof. XIII: 14.* De mint hogy vak vólt az Halál, nem olvasta vólt még ezt a' Profétziát, fiket lévén nem halotta; vagy pedig anyira gyűlölte az Életet; hogy a' maga halálával is szembe szállott véle mint *Brutus Tarquinussal*. Vagyon két Ádám: *1. Kor. XV.* az első által hozta-bé az ördög e' viágra a' Halált. *Rom. V.* de a' második életet hozott. *Ján. I: 4.* sőt maga vólt az Élet *Ján. XIV: 6.* az elsőbe meg-hóltunk és az utólsóba meg-elevenedtünk; *1. Kor. XV. 22.* Látván a' Halál *Sid. II: 14.* hogy Élet jött a' Világra, táborba száll ellene, ebben a' Táborban maga vólt Generális az Ördög, mert már e' világot meg-hodoltatta vólt. *1. Kor. IV: 4.* *Ján. XIV: 30.* A' ki nem bizik erejéhez mint-hogy már Próbált volt, de szégyent vallott. *Mát. IV.* Árútatással fog a' dologhoz, 's ö maga; *corrumpállya* 's magáévá téfzi a' kints-tartót, bé-mégyen Júdásba hogy el-árútafja és ha lehet el-is vefzese az Életet *Ján. XIII: 17, 29,* A' Záfzító-Tartó vólt a' Halál, a' ki mindeneket Záfzítója alá kénfzerített. A' Strá'sa-Mester vólt; a' Bún, mert ha ö jól

jól írásált volna, ő általa, a' *Halál* bé-nem jött volna. A' *Prófom*-Mester vólt e' *Világ*, a' ki a' maga vitézit szerette, de az *Élet* hiveit gyűlölte *Ján. XV: 18, 19.* Ószve esküsznek a' *Papi-Fejedelmek* &c. Ószve békéllik *Héródes* és *Pilátus*, *Júdás Commendéroztatik* hogy meg-fogják az *Életet*. Meg-is lön mert el-futnak vitézi, némellyike szentöl-szembe meg-is tagadja; mind-azon-által, az *Ellenség* vészi eszébe magát, hogy magok tulajdon halálok nélkül nem menne a' dolog végbe, okot keresnek hogy múllyék-el a' hartz. De hogy találják módját? Ahoz folyamodnak a' ki azt mondja, hogy hatalma van néki meg-feszíteni, és el-ereszteni az *Életet*, *Ján. XIX: 10.* De mint-hogy *Aszfzony* által ment vólt dolgában elő az ördög *1. Móf. III: 6. 1. Tim. II: 14.* most-is az által akarja dolgát fojtatni, álmat botsát a' *Pilátus Feleségére*, hogy az *Urának* beszéllye-meg 's a' botsássa-el az *Életet* *Mát. XXVII: 19.* de nem szolgál a' szerentse, meg-kell a' hartznak lenni, meg-ütközik az *Élet*. és a' *Halál*, meg-hal az *Élet*, de a' *Halál-is* nyúlva marad a' porba, hir-mondok jönnek halottak támadnak-fel *Mát. XXVII: 52.* bizonytságot téfznek, hogy meg-hólt az *Halál*, vége van *Birodalmának*, nem tarthatya már-meg, hanem *manmítálni* kell *Fogyait*: el-szalad maga a' *Generális* a' *setétségnek* *Fejedelme*, 's *setétségbe* mégyen által az egész világon *Mát. XXVII: 46.*

A' *Bün* meg-vallya vétkét: *Vere Filius DEI erat* *Iste* *Mát., XXVII: 54.* harmad-napra gyözedelmi ének énekeltetik: *Hol vagyon Hallál a' Te gyözedelmed?* el-nyelettetett &c. *1. Kór. XV: Rútábbúl járt az Halál mint Góbrids, Cynegirus, Brutus, Sámson, Bir. XVI: kik magok halálokkal ölték-meg, ellenségeiket. Így hólt-meg a' Halál és így lett vége Birodalmának, mely fen tartott 3996. eszteni-dökig.*

Kire szállott hát a' *Birodalom*? Nem fors szerint való választás, hanem vér szerint való successus lett az *Országba*, 's *ország* ásba, két *Testvér* *Atyafiak* az *Álam*, és a' *Halál* között, kik személyekben-is hasonlók. *Quid est somnus? gelida mortis imago.*

[AZ

Az Álom *Halálnak* fárgás ábrázatya
Sok gondját elmének a' melly le-rázatya.

Idővel nagyobb vólt az *Álom* mint a' *Halál* mert előbb alutt az ember, *1. Mós. II: 21.* hogy sem a' *Halál* születt, de az *Álom* igen szűnyáta, természetire alamúfzta lévén, míg a' reggeli tsipás-szemit meg törölte, addig a' *Halál* el-ragadta vólt a' Birodalmat, azért már jus szerént ment rá vizfzjá az Ország. Hajdon a' *Halálnak* birodalmában akár-mely hozfzjú életü embernek Koporsó-Kövére ez az Irás vólt fel-metzve: *Mortuus jacet Halva* fekszik; de az *Álomnak* Birodalmába ezt olvassuk: *Obdormiuit*, el-alutt *Tsel. VII: 5.* és közönségesen alúvoknak *1. Tvefsal. IV: 12.* a' Temető-Helyek alúvó helyeknek neveztetnek.

Mert a' kik bődögül az *URban* alúfznak,
1. Tsel. IV: 14. 'S Itélet-Napjáig ő benne nyúgofznak,
Majd a' gyűlés nagy napjára,
Fel-kelek Angyal szavára.

Jól van hát a' dolog, már meg-hólt az *Halál*, nem szükség hát félni, hanem vigan lehet élni, nem kell már *Halál* ellen való ital. De hogy nem, de talám immár kell, mert, meg-hólt ugyan a' *Halál*; de nem minden embernek, mert sokakban el-annyira él még a' *Halál* hogy élvén meg-hólt-tanak *1. T.m. V: 6. Jelen. III. 1.* a' *Halálnak* ereje a' *Bün*, *1. Kor. XV: 56.* azért a' ki meg-nem hólt a' bűnnek, nem hólt-meg annak a' *Halál*; és ha az olyan ember azt kérdi az *Haláltól*: Hol van a' Te erőd? azt feleli:

Romlandó fár-háza Testednek mutattya,

A' mikor Annyának földnek meg-adattya,

'S többé e' világon, bün nem mulattya. *Róm. VI:*

Hoc opus, hic labor est; Rodus hic saltus est.

It van hát az *Halál* meg-ölhető kinnya;

Nints egyéb mit tenni tsak ezt: meg-kell innya.

Vegye-bé kegyelmed mert tsak e' fejjthet, ily' nagy nyavallyába. *Halálos* óráján, ember szíve táján Koporsónak porával. Meg-hintse, 's enyhitse ó! szükség lesz mert Borával.

Igy hijában feni az *Halál* Kaszáját,

Mert

Mert ki nem olthatya fenkinek gyertyáját.

Azért a' ki Kaporsó porral, hinti szívéet a' meg-nem hal, sőt a' jó szerezte szele szárnyain hordozza, nem a' bal. Nem hiszed? ez olly orvosság, mellynek utánna ezt irták: *Probatum est.*

Meg-próbálta, ki próbálta semmit nem-is ártá,

Mert el-járta, 's hogy meg-álta, az halált el-zárta.

De mitsoda a' Koporsó pora? Hiszem az ember maga-is por, innen azt tartják hogy némelly emberek azért szokták fel-poroztatni hajokat; hogy el-ne felejtkeznének arról a' mit mond vala az embernek, az ISTEN a' Paraditsomba 1. *Mos. III: por vagy 's a' t.* Héj ha tudnám; azt a' szokást helybe hagynám, de félo 's a' t.

Jút ezembe hogy Pliniusba lártam egy köntöft a' mellyen, ez az irás vólt:

Valaki karjára fel-rántja sűgár derekára

E' jeles öltözetet drága javával esett.

Mert a' *Halál* ki le-kaszál mindent, őt nem bántya.

De valyon mitsoda köntös vólt ez? ugyan jó vólna ezt fel-találni, noszfa kezdjünk utánna járni, e' talám lehet a' Frantiás öltözetek között, igen nevezetes és a' Dámák-után, egy néhány lingüre a' földet seprő szoknya, mert ha poros vólt az-az öltözet, a' mellyet más halhatatlanság öltözetinek nevezett, ugyan poroz ez, mikor a' Dámák után kényesen sétáló *Syrmotoforák* jól fel-nem fogják, nem az; mert hiszem a' köntös a' Bűnnek fedele az emberen, mellynek 'söldja a' *Halál* de inkább az ilyen a' *Házálnak* köntöffe, mert minthogy ő kaszálni szokott szinte úgy kaszál a' porbasi mint a' karba, és ilyenkor meg akad kaszája ezen hozszú farkú szoknyába, és osztán könnyen akadhat a' szoknyát vífelőnek kontyába is. Meg-aláz le gyaláz, meg-tsepel, le-tépel el-marfoltat, 's talpaltat, utat mutat, 's végre juttat a' sirba minden embert a' *Halál*.

Azt Irják a' Holló tojásról, hogy-ha azt kriftály porral bé-hintik mind addig ki-nem költheti a' szegény koldós *Holló* mig nem a' kiftály port rólla le-vaakarja 's az után szárnyai alá bé-takarja.

Tojás

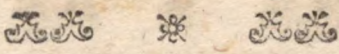
Tojás az ember melynek töredékeny haja a' Test;
's ha koporsó porával jól bé-hinti magát, mind addig az
Halál testéből ki nem költöztetheti, 's hajából ki nem költ-
heti mig nem:

*Koporsó porától jól meg-nem tisztitya,
De osztán magával, az útnak inditya;*

Mitsoda hát a' koporsó pora? tudom az Iskatullyáját,
Ládáját, Tarisznyáját; mert ezt az ember magával hordoz-
za, mely nem egyéb hanem a' szorgalmatos *Böltéség*, és a'
Bölsz szorgalmatosság, melynek óldarára ezt az irást tették,
*Memento mori: Halálad, múltad, Testedtől el vádásod, szemed
előtt forgasd.* De tudom hogy azt kérde: *Quæ consequentia?*
Emlékezzél-meg halálodról 's nem halfz-meg. Tsak olyan
mint ha azt mondanám, emlékezzél-meg száz forintokról 's
lészen? E' tsalhatatlan következés, ennek ellene nem mond-
hat senki-is *Logicájával*, mert én ezt nem e' világi *Philosopfiá-*
ból hanem az igaz mondó, ISTENnek szájából hallottam,
tanultam 's mondtam, nem magam koholtam, az honnan
merítették, a' külső böltseknek Doctori-is ezt a' Tudományt;
egy szóval a' dolog fummája és veleje ez: *A' Halál a'
bűnnek 'söldja, Rom. VI: A' Halál Bűn által jött e' világra
Rom. V: Jak. I: 4. A' Halál ereje a' Bűn, 1. Kór XV:*
a' büntől pedig semmi hatalmafabban nem óltalmazza az em-
bert mint a' koporsó pora, az-az: Az *Halálnak* emlékezeti.

Azt Irják; egy testi gyönyörüségeknek szele menté-
be botsátott fajkán e' világon evezr' szokott Dámárol, hogy
ö öt szép virágos fákról egy alkalmatossággal annyi virágos
ágot szedett-le, mellyet ö tellyességgel el-nem birhatott ha-
nem, három nevezetes tsaló és nem való szinnel velle barát-
ságot jó szivel tartani kívánó Tárfainak tanátsokból, olyan
úton mégyen-el haza felé; a' Hegyen hogy hamarább légyen
a' mely ötet egy nagy mélységes vefzedelmes árokra vezette,
's abba belé ejtette, és oda vefztette:

Ilyen testi gyönyörüségeknek tsalárd feredőjében úfz-
kál, és mint egy hajotskán jár az ember, a' földi nyomo-
rúságoknak zür-zavaros habjai között, szedi az öt virágos
fák:

fákról a' virágos tsemetéket, az öt kényes érzékenységeki.
A' Iz-ézésről, Szaglásról, Látásról, Hallásról, és Tapasztalásról, a' fzedett ágak pedig nem egyebek, hanem az ötet terhelő, és malom-kő modjára nyakát nyomó Bünök, mellyeket ő ezek az érzékenységek által gyűjtögetett. Az ő három jó Barátya pedig nem egyéb, hanem e' világ a' maga Teste, és az ördög ama bölts köz-mondás fzerint:

*Hármas fejü Sárkány áll el előttünk artzal,
 Mert, Világ, Test, 's Sátány velünk együtt hartzal.*

A' mely jó barátjai az embernek, szüntelen azon mesterkednek 's lefelkednek, hogy ötet valamely veszedelmes mélységbe vezethessék 's bé ejthessék; és így a' Kegyetlen Halálnak prédájává teheffék.

Egy Fejedelmi Uri Méltóságnak tzifrán fel-öltözött Laufferit, 's Bágáfiás szekeret zamantzos kűfereit 's nagy Ponpával vadászni induló félben lévő minden tseléceit, látta egy alkalmatossággal egy Kalmár, egy szóval végig nézte egész Uri Házát, 's nagy sohajtással, ezt mondotta: ó vajki fokkal tartozik e' nagy Fejedelem ennyi ajándékiért az ISTENnek a' mellyet meg halván a' tselédek, zúgatni kezdik, és az után az Ur fülébe-is mégyen a' hir, Mellyért az Ur házá-nál meg-marasztya a' Kalmárt; több van hátra, majd Afzathoz ülnek 's a' Kalmárt is le-ültetik, De még-is, hátra a' fekete-leves, majd az Etkekkel együtt, arany, és eziüst edények hozatnak elő, és a' többi közt, ellenébe ülő, és néki szemébe néző Fejedelem-Afszonyának egy fényes tábla tésznek egy ember koponyát-is, már a' Izegény Uri pompához nem rég kezdet Kalmár izzad, már borzad, bezeg reá illet akkor az a' mit *Horatius* mondott: *Nec Mens; nec facies; certa sede manent.*

El-veszti eszét-is, Ortzája színével,
 A' szokatlan dolog meg-izemléléivel.

Nondum satis, Ha-hó Bátya semmi e' még, fel kelvén a' vatsorától, kélérik a' szolgák egy különös számára el-készített oldal házba, az holott minden Ház szegeletein, egy-egy pompás fásiya éget, le-fekszik a' jól vatsorált Kalmár, látja

D hogy

hogy két ember a' Ház egyik oldalába Karjánál fogva fel-
van akasztva, ekkor újra meg-retten a' szegény Kalmár, ugy
hogy, egész éjtszaka még csak álom sem jö szemére, Reg-
ge' re jútván kérdi a' Fejedelem, hogy mint nyugodott, 's
mint tetzzenek néki az oly Pompa? Felel a' Kalmár: Hogy
a' többek közt a' Felesége előtt való Hólt Koponya, és a'
Kamarába lévő fel-akasztott testek, néki szerzettenek nagy fé-
lelmet; rettegeést, 's hideg lelést. Kinek felel a' Fejedelem
látad Atyámfia, az én szép Feleségemet, 's láttad az em-
ber-főt-is előtte, az egy Hertzegnek a' feje, a' kivel az
én Feleségem vétkezvén, én üttettem-el a' fejét, 's azért té-
tetem eleibe minden-nap, hogy büneiről emlékezzék-meg. En-
nek a' Hertzegnek, a' fia pedig két atyafiát meg-ölte,
a' kiknek testeket láttad a' Háló-Házba, a' mellyeket én a-
zért tétettem oda, hogy azok szemeim. előtt lévén, az
érettek való boszú állásról el-ne felejtkezzen.

Mihelyt pedig ezek az ezemben jútnek,
Jó kedv, 's vigadozás, én töllem el-fútnak.

Fejedelmi módra maga commoditáffát, nem csak szereti
az ember, hanem tartozik-is, ezen a' világon ki-potolni,
mert szépen fel-készült 's tzifrán fel-ékesült, 's minden mo-
tsoktól jól meg-tisztútt, Ház-Népet tartani kételensége hoz-
za magával, mellyen értetnek a' belső indulatok, mellyek-
nek minden szineség nélkül tisztáknak, és hiba nélkül va-
lóknak kell lenni; Mellyeket a' vétkeknek fenyvedékje bé-
ne keverjen, és semmi undokság hozzá ne férjen. Keres-
kedő Kalmár az embernek Lelke efmérete, a' melynek kö-
telefsége, hogy az embernek minden környül álló tselekedetei
körül szemeskedjen, és még a' szívének rejtek kamará-
jába is bé-férkezzen, hogy mint viselne az ember gondot a'
maga Lelke Idveffégére, arról értekezen. Felesége a' Ke-
refztyén Embernek a' maga tulajdon szíve, a' kit szükség
örizni, és a' maga hólt tselekedeteinek, avas koponyáját,
emlékezetit, tzifra tábla eleiben tenni, hogy vétkeiről el-ne
felejt kezzen. A' két meg-öletett ifiak pedig AZ ISTEN,
és Felebaráti szeretetnek Törvényi, mellyeket el-öltött az em-

emberbe a' *Bűn*, azokat azért tartozik meg-látogatni, 's elméjében meg-újítani az ember, hogy így ö a' Halhatatlanság ditsőséges méltóságára fel-férkezzen, és hogy a' *Halálnak* semminémü darabos mord szelétől ne rettegjen. E' hát a' jó koporsó-pora és ennél jobbat még ama híres *Gálénus-is* készíteni nem tudna, végyed hát 's ély velle, több eféle kell-é? ha meg-nem akarasz halni.

Kell-é még koporsó pora? vagy már nem félsz a' *Haldtól?* a' *Paráditsomba-is*, az hol ami Atyáink ártatlanságnak, alávaló, és a' földön lakni szerető porai között egy jó darabig múlatoztak volna, azt mondják a' *Mennyei nagy Kertésznek Udvarlói*, gyakorta meg-hintették magokat *Koporsó porral*, a' mely drága port, ha a' tsalárd *Kígyó ISTEN-Afszonyá* lenni szerető és kívánó *Éva Anyánkról*, a' jónak és gonofznak tudásának fája alatt, egy szépen meggyümöltözött alma fa-tsemetével a' szive tájáról, és ö-is osztán *Ádámnak*, ki-nem pallogattyák vala; soha egy emberis meg-nem holt volna; de ez a' drága por is igen száraz lévén; *Semmire* fel-nem ragadott, semmit a' pornak természetere szerint meg-nem szálott; hanem osztán a' *Második Ádám* ezt a' drága port, meg-akarván *Atyafiainak* szerzeni a' *Kígyóval-is szembe szállott*. Innen van hát hogy a' *Koporsó pora* ilyen drága 's ritka.

De meg-találták vólt e' drága port: mellyel akárki is el-kerüli a' tort, ama régi és a' *Természetnek világosságánál* böltselkedő *Pogányok-is*, úgy annyira hogy *Némely közzülök* így szóllana:

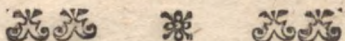
*Virtus repulsæ nescia sordidæ,
Intaminatis, fulget honoribus.*

*Mens manet at Virtus, cætera mortis erunt,
Hæc, in-mortalis tantum, sub carbasa cæli est.*

A' *Virtus* meg-marad, soha el-nem szalad, holtunknak utánna-is,

Ez egyedül kéfzen mert *Téged* fel-vészen, halhatatlanságra-is.

De hol kapja-meg az ember ezt a' jó *Koporsó-Porát* a' *virtust* *Ardua virtutis est via.*

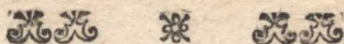
Azt mondják; hogy ennek darabos az uttya;
'S Bajos fel-találni, hol fakadott kuttya.

Nem-is tsuda hogy bajosan lehet rá találni, mert az embert az *Haláltól* meg-menti, azért a' *Halál* ellen jobb orvosfág nints mint a' koporsó-pora, az *Halál* emlékezeti, mert ez a' szép *Virtus*, a' ki meg-emlékeztvén, és szüntelen szem-eleibe függesztvén *Halálát*, böltseu számlállya a' maga testi napjait, az ISTEN-is midőn az embernek meg-tiltotta vólóa vétkét, ezt a' zabolát vetette szabad-szájába, és ezt a' drága port hintette szemébe, 1. *Móf.* II. 17. nem-is vétkezett az ember, míg ezen a' zabolán jó szorósan tartotta kívánságit, de mihelyt a' *Halálnak* édes Attya az Ördög, ennek a' *praescribált* *dosifinak* óldaláról ki-törlé az ISTENnek irását; 's bolfszű-állást mutató akaratyát, és ezt irá helyébe: *Semmiképpen meg-nem haltok; sőt nagy ditsőségre fel magasztaltatok.* Leg ottan; *Comedit*, vétkezék, és ezt a' szomorú, és feketén irt *Sententziát* fujták a' fejéhez és közel férkeztetéék szívéhez, 1. *Móf.* III: 6, 19. *Por vagy és porrá kell lenned*, Emlékezzél-meg a' te útolsó végedről, minden Te tselekedetiddben, (nem tsak néha néha, hébe-hoba;) és soha örökké nem vétkezel tehát meg-nem halsz, *Sirá.* VII: 40.

Amaz Uz földében lakó, nagy Fejedelmi atzél-tükör, a' türéshez szokott Jób azt jova-follya Barátnak, és minden fajátnak hogy mennyenek a' temetőbe Böltselkedni *Job.* XXI. Ezért mondja a' Böltés Király: hogy Jobb a' Halottas-Házhoz menni mint a' Lakadalomba, *Prédik.* VII: 3. mert ott jó *Virtust* tanul, meg tanul emlékezni *Haláláról*, Miért ne találná hát-meg az ember a' koporsó-porát? 'Solt, LXXII. Ezt a' port hintették a' *Senackherib* szemébe, *Ésa.* XXXVII: 29, 36. nem kapdos hát világ javán kinek szemé előtt van az *Halál*

Az *Ægyptusok* minden ezüft marhájokat oda adák, a' Sidóknak mikor első-szüilötteket meg-ölé az Angyal, 2. *Móf.* XII: Mikor *Ézéchias* ama szomorú hirt hallaná, : *Rendeld-el a' te báradott* &c. minden dolgon fel-ada 's mindent félbe hagyja, *Ésa.* XXXVIII: Ama hívőknek kegyes Attya,

az

340

az Ábrahám, mihelyt bújdofála után meg-telepedett, leg-elsőben-is temető helyet vett. Jelentvén azzal mely hafznos az *Heldról* való gondolkodás, i. *Mof. XXIII*:

De hogy a' dolgot egy-fzóval meg-mondjam, ki-kapott inkább e' világon mint Nagy-Sándor, de még-is mikor meg-értette volna hogy meg-kell halni *divisit Regnum suum*.

Sok vér-ontásával szerzett Országait,

El-öztá nagy roppant, tágas Jöfzágait.

Thébas-Vároffába, senkinek semmi örökséget nem völt addig szabad vásárlani míg temető helyet nem vett, sem semmit-is addig építeni míg koporsót nem szerzett, melyet házában kellet tartani, 's minden nap meg-látogatni. Az *Ægyptom* lakosfi pedig, minden Lakadalmakban, és egyéb Czéhokban, holt ember koponyáit és egyéb tsontya-it, vitték az Afzatra. Egykor ama hizelkedö, és Királyok állapotját ditsérö tsél-tsap *Domoclest*, egy Királyi módon fel-készitetett afzathoz ülteti *Dionefius*; de feje fel-be egy hegyes-tört függeszt, vékony ször-fzálon melyet meg-látván oda hagyá a' jó lakást; *Hec cogitanti vilescunt omnia*.

Meg-unod a' tántzba, mikoron a' *Halál* vet a' fántzba, Gondolkodhatol ott, vét noha Kotzka hatot.

A' Nap-Keletiek, mikor Császárokat Koronáztak, a' több pompák között; egy néhány féle koporsónak való márvány-kö darabokat-is vittek eleibe az új Császárnak, ezen irással:

Válaszd-el magadnak valamellyik tetzik,

Mert haláloed után tested abba fekszik.

Hogy valamiképpen a' tzifrán kevélykedö Páva, ha meg-látja tsuf mezitelen lábát, le-botsátya árnyék-tartó mód-jára fel-emelt farkát, ugy a' méltóságból serkedező dagályt az új Császáriba meg-fojtaná a' *Halál* emlékezete.

Ötödik Cárólus, Romai Császár, sok esztendővel halála előtt, egy bé-fedett tár-fzekérbe, mindenkor magával hordoztatta koporsóját, és mivel a' maga Hintójához azt leg-közelebb jártatta, azt álitották hogy drága kintsét hordozta rajta, Drága kints-is mert *Præservativum* a' Bün 's a' *Halál* ellen.

Helye-

Hellyesen találta, és mondotta, egy *Halál* torkából
meg-fzabadult kefervesen síró Poëta: ezen beteges verfeit:

Certius o! mortem properantem cernere fortem,

Ut libuit, licuit, quæ sine lege ruit,

Tunc potui mores, morum limare colores,

Sed neque Divinas, ante venire minas.

Halálnak követi, oh! le-vetkezteti, a' szívnek kívánfágát,

Midön nem tetteti, főt meg-sem követi, hijában-valóságát,

Hanem el-viteti, 's birtokába veti, a' test romlandófágát.

Pulveris exigui jaculu, compressa quiescunt.

Üstököt e' világ aranyáért nem lép

Az ember, koporsó porára ha rá lép.

Ama nevezetes hordóba lakó, és e' világ jovaiért
nem igen tépelődő *Diogenes*, felöl azt írják: hogy ő minden
nap ki-ment a' Temetőbe, és ott az holtaknak tsontyait hányo-
gatta. A' kit követett *Drusus Germanicus* a' ki a' Temető-
ben lévő irásokat minden nap olvasgatta. Jól tanított az a'

Romai bölts, ki azt mondotta hogy az embernek egész
élete, 's böltselkedése, a' *Halálról* való elmélkedésbe álljon.

De mit szerzek unalmat? vagy inkább miért hor-
dom kétségbe fel-tételemet, többeknek egybe hordásával?
híhettek az Igazságnak szájának mely így szól: *Bizony, Bizony*
mondom ti néktek, ha ki meg-tartya az én beszédimet balált nem
lát soba örökké, Ján. VIII: 51.

A' ki meg-tartya a' *Kristus* beszédét a' meg-emlékezik
Haláláról, a' ki pedig meg-emlékezik arról a' meg-nem hal.

A' kik halálokról nem gondolkodnak, hasonlók azokhoz
a' kik bé-hunnyák szemeket, hogy ne lássák mint vágja ö-
ket az ellenség, mintha; nem érzének fájdalmát.

Irtózatot csak a' hallásra-is a' *Parricidium*, a' ki Atyát
vagy Annyát meg-öli: De ez igen nagy *Virtus* a' Halálba,
és minékünk hafzuos. Azt mondja *Chrisostomus* hogy a' *Bün-*
nek, két *Leánya* van a' *Szomorúság* és *Halál*, kik az Annyo-
kat meg-ölik. Az *Halál* mint öli-meg az Annyát, már meg-
mondottam, hogy a' ki meg-emlékezik haláláról, az nem vét-
kezik. A' *Penitentia* vagy a' szomorúság meg-öli a' *Bünt*; De
az ISTEN szerint való szomorúság szüli a' *Penitentiát* 2. *Kor.*

VII:

VII: 10. Innen a' fzmorság az ö Annyát a' Bünt és a' Nényét-is a' *Halált* meg-öli: A' *Vipera* fajzatok Annyokat meg-ölik, de a' *Vipera* mérgéből tsinált *Terjék*, jó a' *Vipera* marás ellen a' *Vipera*-por pedig jó minden mérges marások ellen.

Mérges *vipera* az *Halál* mely harapja az embert, ez ellen jobb Orvosság nints mint maga az *Halál* pora. Megfelelék ígéretemnek, mert meg-mutatám, ha meg-mutatám, miképpen *Született*, *Nevedett*, *Országolt*, de kivált miképpen *holt-meg a' Halál* és miképpen kelleffék meg-ölni az *Halált*. Éllyen az Orvossággal minden kegyes Lélek, míg én ennél jobbat mutató patikára lelek, 's szert tészek, ugyan nem halunk-é hát-meg; ezzel a' *Neclárral* ha élendüük? és miért halnak-meg minden emberek a' mint látjuk? Ha a' *Halálon* érted a' léleknek a' testtől való el-válását, így meg-halunk, a' kiket életben nem talál a' *Kristus* midön el-jö az útolsó, nagy *trombita* szó harfogása alkalmatofságával, de e' nem *Halál* annak a' ki él ezzel a' jó *Récipével*, hanem tsak *Álom*. A' *Mosestől* fel emelt *Pufztai* réz *Kígyónak* kígyó formája vólt, de nem vólt mérge: ugy illyenekbe az *Halálnak* nintsen mérge. A' *Kígyó* ha nyers mogyoró fába harap meg-nem marhat, azt jegyették meg-rólla a' természetnek *Búvári*, mert beléromlik a' foga. Ez a' mérges *Kígyó* ama szép zöld nyers-fába harapot. *Luk. XXIII: 31.* foga belé romlott, nem árthat már, ha tsak magad fogat nem adsz néki.

Nem holt hát-meg az én kedves 's kellemetes jó *Barátom*
Nam Virtus nescia mori.

Nem bal az ember-meg, kinek az virtussa marad-meg.

Vége vagyon Sz. H! az *Actionak*, de nints vége a' *Passiónak*, nékem hát az *Orátorok* szokása szerint, az én kedves jó *Barátom* *Genealogiáját*, *Elete* folyását, elő beszélenem, és ditséretire (méltán-is) terjeszkednem szükségessé vólna, de ö szegény idegen földről, születésének helyéből ide a' mi *Hazánkba* bújosodván, ha *Genealogiáját* kezdeném beszélleni, láttatnám (igazán-is:) idegen nyelven beszélleni, és a' mi nagyobb elő fe tudnám számlálni, kik vóltanak *Hazájában*, eleiközül *Purpurati Nobiles*; Ha pedig ditséretire fokadnék azt eléggé ki-nem tudván beszélleni, meg-homályosítanám, *Præstat tacere*: Mind-azon-által ennek *Genealogiáját* a'

mi született nyelvünken így mondhatjuk ki; vólt édes Attya
LVCENS INTA MINATA: VIRTVTIS DECOR. Színmutatás nélkül
való tisztá tökéletes Hívség, jámborság. A' mellyért a' maga
egész Respublikájába nagyra becsültetett, (és úgy hallottam:)
a' maga várossába is a' Czirjek közé ingyen bé-véttetett's min-
denektől Szerettetett.

Édes Anyja vólt: *Utilis Pietas*, ama mindenekre hasz-
nos kegyesség mellyben ez az én Barátom is igen gyökeresen
neveltetett vólt, a' maga neve *Constans Petra*, közziklai
erőtség, a' melly őtett még gyermek korában bújdosára in-
ditván, meg-tartotta.

Testvér Nényei közül az egyik vólt *Spes, Reménység*
mely ő néki e' világ' úrmős emlőjének keserű tejét édesítette,
a' következő életnek édesiségével *Róm. VIII: 18.* vólt
más *Fides, Hit*, mely a' reménységtől mutatott dolgokat, erős-
sen meg-kaptsolta, *Sid. XI: A' leg-nagyoba és nevezete-
sebb Nénye pedig vólt a' Caritas, Szeretet, 1. Kor. XIII:
13.* a' melly véle lakott mind haláláig a' mellyet ti-is jól
tudtok, mert szerettet-is, szerettetett-is, kedves vólt,
mert magát mindenekkel kedveltetni tudta.

Eredj-el már, **CONSTANS PETRA**, a' kinek a'
neved is közzikla, a' te nyugO.dalmadB.a, nyugO.Doyál a' te
bellyvedbe mind addig mígL.en ama.z ulti so nagy orSZ.ág gyü-
lésin léjendő széP. trombita-fzóra fel-ferkentetel, és ama 1. Kór.
X: 4. Le'ki közziklából ki-folyo dr.áza iTAllal meg-hívesítettel,
és az ISTEN jobja felől tündöklő, fényes Tsillagok közzé helybez-
tetel, és az Igazság fényes nAP.JAN.ak világO.S.sága által fé-
nyeskedel, dítsekedel, ó! dítsekedjél-is.

E L - M O N D Á M.

